

ప్రముఖ 2016 రల్లి ఆయోజిసలాగిను కాయ్కుమగళు

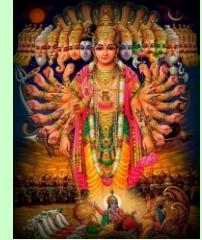
స్థల : ఎం.వి.సి.ఎ సబాంగొ, బివంత్రీ స్ట్రీ రైఫ్ ప్రతిష్ఠాన

5-4-2016 - మంగళవార సంజీ 6-00 గంటలే
కన్నడ సంస్కృతి దత్తన కాయ్కుమ మాలె - సాక్ష్మ చిత్రగళ ప్రదత్తన

06-04-2016 బుధవార సంజీ 6 గంటలే

గమక వాహిని కాయ్కుమ మాలె - 3

గమక రూపకాలికాలు : కే. రామశ్రామి అయ్యంగార్ విరచిత “భరత భక్తి కావ్య”

నడిసి కొదువవరు : శ్రీ వాగ్దేవి గమక కలూ ప్రతిష్ఠాన

భాగవతిసువవరు : కు. హింతా, అలింతా, అశ్వితా, కే.ఆర్. విభా, యామిని ఆసలి.

నేత్యేత్తు : శ్రీమతి సుమా ప్రసాద్

11-4-2016 సోమవార, సంజీ - 6 గంటలే గ్రంథగళ లోకాపణాలే

లోకాపణాలేగొళ్లు గ్రంథగళు : 1. శబ్దానుశాసనం - సమగ్ర అధ్యయన
లేఖికరు : డా. ఉప్పంగళ రామభట్ట

2. శౌంధయలహరి, అనువాద
మూల : ఎం.వి.సి.ఎ మత్తు కవనీపతయ్య
సంపాదకరు : ప్రో.జి. అశ్వత్థనారాయణ

గ్రంథ లోకాపణ మాడువవరు : డా.టి.వి. వెంకటాచల శాస్త్రీ, ప్రసిద్ధ విద్యాంసరు

12-4-2016 - మంగళవార, సంజీ 6 గంటలే డివిజి - దత్తి కాయ్కుమ

ఉపన్యాస : డా. మహమ్మద్ భాషా, గూళ్లం, శ్రీత పత్రకత్త

విషయ : ప్రతిచోద్యమ

13-4-2016 మంగళవార సంజీ 6-00 గంటలే ‘అక్షరగొట్టి’

తింగళ ముక్క చింతన

విషయ : ‘మనష్య జాతి తానోంద వలమ్’

చాలనె : పి.వి.నారాయణ

16-4-2016 శనివార, సంజీ 6-00 గంటలే డా. విజయా సుబ్రహ్మణ్య దత్తి

గ్రస్తాలేవికి ప్రతస్తి

శ్రీమతి ఎచ్.ఎస్. ఆరతి అవరిగె

ప్రతస్తి ప్రదాన-అధ్యక్షతె : డా. నల్లిలు ప్రసాద్, మాజి అధ్యక్షరు, కన్నడ సాహిత్య పరిషత్తు.

18-4-2016, సోమవార సంజీ ‘సంతోధన దిన’

పి. ఎచ్.డి., ఎం.ఫిలోపదవి ప్రదాన:

డా. హి. డి.ఎలోరలింగయ్య,

జానపద విద్యాంస, లేఖక, ప్రాధ్యాపక

చంపియక్సుడ విశ్వవిద్యాలయద నిష్టత్త కులజతీగళు

21-4-2016 శువ్వవార సంజీ 6 గంటలే

వచన విహార - సంగీతాక్ష చిత్రగళ ప్రదత్తన

ಜ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಸ್ವಾರಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಫೆಬ್ರವರಿ2016-ಮಾರ್ಚ್2016 ಅಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಗಮಕ ವಾಹಿನಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಲೆ

ಈ ಮಾಲೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 02-03-2016ರಂದು ಶ್ರೀ ವಾಗ್ದೇವಿ ಗಮಕ ಕಲಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಜ್ಯೇಷ್ಠಿನಿ ಭಾರತದ “ಮಯೂರ ಧ್ವನಿಯಾಂತ” ಗಮಕ ರೂಪಕವನ್ನು ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಾದ ಶಾರ್ಫರಿ ಸಿ.ವಿ. ವಣಿಕ, ರಂಜನಿ, ಅನ್ಸ್ಯ, ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಧುಸೂದನ, ಪ್ರೇರಣಾ ಮಧುಸೂದನ ಅವರುಗಳು ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿ.ವಿ. ಶ್ರೀಮತಿ ಅವರ ನೇತ್ಯತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದರ್ಶನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಲೆ - ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ 8-3-2016ರಂದು ಹೊಸಗನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಗುಲಬಿಗಾ ಕನ್ನಡ ಬಗ್ಗೆಯ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಬಹಳ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತವೆ.

ಅಕ್ಷರಗೊಟ್ಟಿ

15-03-2016 ರಂದು ತಿಂಗಳಾಕ್ಷರಗೊಟ್ಟಿಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ “ಜೋಗುಳ(ಲಾಲಿಗಳು)”- ಒಂದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಶೇಷಣೆ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಡಾ.ಹರಿಹರ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವು, ಜಲತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ತಜ್ಞರು(ನಿವೃತ್ತ) ಬೆಂಗಳೂರು ಇವರು ಪ್ರಾತ್ಸ್ಥಾಕೆ ಸಹಿತವಾಗಿ ಮುಕ್ತ ಚರ್ಚಗೆ ಚಾಲನೆ ಕೊಟ್ಟರು.

ಮನುಷಿನ ಮೊದಲನೇ ಉಸಿರಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಅಳು ನಗು ಇತ್ತಾದಿ ಜೊದ್ದಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡುತ್ತಾ, ದೊಡ್ಡವರ ಕಾರ್ಯಲೆಗಳನ್ನೂ ಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ತಾಯಿಯ ಸಾಂಕ್ಷೇಪನ್ನೀಯುವ ಲಾಲಿ ಹಾಡುಗಳಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು.ಲಾಲಿ ಹಾಡುಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಶಾಸನಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಹಲವಾರು ಜೋಗುಳಗಳನ್ನು ರಾಗ ಬದ್ದವಾಗಿ ಹಾಡಿ ತೋರಿಸಿ ಅವುಗಳ ವಾಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.ಮೌಲ್ಯಾತ್ಮಕನಾರಾಯಣ ಅವರು ಜೋಗುಳಗಳ ಬಗ್ಗೆಯ ವಿವಿಧ ಉಲ್ಲೇಖಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹೆ.ಜಿ.ಸೋಮಶೇವರರಾವು, ಡಾ. ಎ.ಪ್ರಾ. ನಾರಾಯಣ, ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮ ರ್ಯಾ, ಶ್ರೀಮತಿ ನಳನಾ, ಡಾ ನಳನೀ ವೆಂಕಟೇಶ, ಶ್ರೀ ಗುರುಪ್ರಸಾದ್, ಮೌಲಿಯಲ್ಲಿ ಬತೀರ್, ಶ್ರೀ ಗುರುಪ್ರಸಾದ್, ರವೀಂದ್ರನಾಥ್ ಮುಂತಾದವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ರಂಗನಾಯಕಮ್ಮೆ-ಕೆ.ಜಿ. ಸುಭೂರಾವ್ ದತ್ತಿಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಶ್ರೀಮತಿ ವಸ್ತಿಲಾ ರಾವ್ ತಂಡದವರು ಸುಶ್ರಾವ್ವವಾಗಿ ದೇವರನಾಮಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದರು.

ಪ್ರಬಂಧ ಸ್ವಧೇ ವಿಜೇತರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ವಿಶರಣೆ

ಶ್ರೀಮತಿ ರಂಗನಾಯಕಮ್ಮೆ-ಕೆ.ಜಿ.ಸುಭೂರಾವ್ ದತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಮೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ “ಸಮಾಜ ಮೇತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ” ಎಂಬ

ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ರಚನೆ ಸ್ವಧೇಯನ್ನು ಏಷಾಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸ್ವಧೇಯಲ್ಲಿ ವಿಜೇತರಾದವರು:

1. ಮೊದಲನೇ ಬಹುಮಾನ: ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಮೋಳೇಶ್ವರ
2. ಎರಡನೇ ಬಹುಮಾನ: ಕುಮಾರಿ ರಮ್ಯಾ ಎಸ್
3. ಮೂರನೇ ಬಹುಮಾನ: ಕುಮಾರಿ ಮಾರ್ಯಾವತಿ ಎಂ

6ನೇ ಪುಟಕ್ಕೆ

ಪದಚರಿತೆ

ಒಂದಷ್ಟು ಪದಗಳ ಮೂಲಕೊಲಗಳ ಹಡುಕಾಟ

-ಡಾ.ಆ.ವಿ. ನಾರಾಯಣ

ಎಕ್ಕುಕೋಗು: “ನಿನ್ನ ಮನೆ ಎಕ್ಕುಕೋಯ್ದರೆ” ಎಂದೋ “ನಿನ್ನ ಮನೆ ಎಕ್ಕುಕೋಗು” ಎಂದೋ ಹಿಡಿಶಾಪ ಹಾಕುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪದಗಳು ಅಡಗಿವೆ: ಎಕ್ಕು+ಮಟ್ಟಿ+ಹೋಗು. ಎಕ್ಕು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಗಿಡ, ಎಕ್ಕದ ಗಿಡ.ಇಂಥಾಗನ್ನಡಲ್ಲಿ ‘ಎಕ್ಕ’ ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.ತಮಿಳನಲ್ಲಿ ‘ಎರಿಕು’ ಎಂದೂ, ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ‘ಎಕ್ಕಮಲೆ’ ‘ಎಕ್ಕಮಾಲೆ’ ‘ಎಕ್ಕಮೆ’ ಎಂಬ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮಲಯಾಳಿನಲ್ಲಿ ‘ಎರಿಕು’ ಎಂಬ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಶಬ್ದ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರಾಂಬಿ ಬಸಿನ್ನಿಂದ ಮುತ್ತುಗು ಮುಂತಾದವುಗಳಂತೆ ಎಕ್ಕಿಯಿ ಗಿಡವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪದ್ಧತಿಯಿತ್ತು.ಇದನ್ನು ಕ್ರಿತ್ಯ 1150 ರ ಹೊತ್ತಿನ ಬ್ರಹ್ಮಿವ ಎಂಬ ಕೆವಿ ತನ್ನ “ಸಮಯಪರಿಕ್ಷೇಯಲ್ಲಿ ಗೇಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಈ ಗಿಡವನ್ನು ‘ಅರ್ಕ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅರ್ಕ ಎಂದರೆ ‘ಸೂರ್ಯ’ ಎಂದೂ ‘ಮಾಡಿಸಲು ಅರ್ಜುವಾದ’ ಎಂದೂ, ಇತರ ಅನೇಕ ಅರ್ಥಗಳೂ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿದೆ.ಮೂರನೆಯ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ (ಗಂಡಸು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ)ಮುಂಚೆ ಎಕ್ಕದ ಗಿಡವನ್ನು ಹೇಳಿಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದರೊಡನೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಪಾಟಿವಿತ್ತು; ಇದನ್ನು ‘ಅರ್ಕವಿವಾಹ’ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.ಈ ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳ ಅಂಗ್ರೇಯಗಳಿಗಿರುತ್ತದೆ; ರಥಸಹಸ್ರಮಿಯಂದು (ಮಾಘ ಮಧ್ಯಸಹಸ್ರಮಿ) ಕೆಲವರು ಎಕ್ಕದೆಲೆಗಳನ್ನು ಭೂಜದ ಮೇಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವಾನ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ.ಇದನ್ನು ಅರ್ಕವತ್ತ (ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರತಿ) ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.ಅಂದರೆ ಎಕ್ಕದ ಗಿಡಕ್ಕೂ ಸೂರ್ಯನಿಗೂ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತೆಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಥ ಎಕ್ಕದ ಗಿಡವನ್ನು ಯಾರಾರೂ ಬೆಳೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಕಾಡುಗಿಡವಾಗಿ ಎಲ್ಲಂದರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ವೀರೇಷವಾಗಿ ಪಾಳುಗಳಲ್ಲಿ. ಹೀಗಾಗಿ ಮನೆ ಎಕ್ಕು ಮಟ್ಟಿ ಹೋಗು ಎಂಬ ಬ್ಯಾಗುಳದ ಹಿಂದೆ ಹೀಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದು ಸೂಜಿತವಾಗಿದೆ.ಪಾಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಗಿಡ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಮನೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಾಳಾಗಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಕು ಬೆಳೆಯುವ ಹಾಗಾಗಲಿ ಎಂಬ ಶಾಪ ‘ಎಕ್ಕುಕೋಗು’ ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿದೆ.ಇದೊಂದು ಭಯಾನಕ ಪ್ರತಿಮೆ.ಮನೆಯಿದ್ದ ಕುರುಹೆ ನಾಶವಾಗಿಬಿಡಲಿ ಎಂಬ ತೀವ್ರ ಆಕ್ರೋಶ ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

* * *

ಎಕ್ಕೆ: ಬಹಳ ಪರಿಚಿತವಾದ ಈ ಪದಕ್ಕೆಕಾಳುಗಳಿಂದ ತೆಗೆದ ದ್ರವ್ಯವಸ್ತು ಎಂಬುದು ಅರ್ಥ. ಇದು ದ್ರಾವಿಡ ಪದ; ಹಾಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಇತರ ದ್ರಾವಿಡ ನಾಶವಾಗಿಬಿಡಲಿ ಎಂಬ ತೀವ್ರ ಆಕ್ರೋಶ ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ನನೆ ಪುಟದಿಂದ...

ವಚನ ವಿಹಾರ : ಸಂಗೀತಾತ್ಮಕ ಚಿತ್ರಗಳ ಪದಶಿಖನ

21-03-2016 ವಚನ ವಿಹಾರ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿಯ ವಚನಗಳ ಗಾಯನ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಿಡಿಯೋ ಚಿತ್ರಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯಿತು.ಫುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಈ ಸಂಗೀತಮಯ ಶಾಯಿಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಚನ ಚಳುವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ರಸವಶಾಗಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಚೇಳತ್ತೆ ವಚನಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಾಯಕರು ಇಂತಾಗಿ ಹಾಡಿರುವ ಭಾಗಗಳೂ ಇದ್ದು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದ ಸಭಿಕರಿಗೆ ಹೊಸ ಅನುಭವವನ್ನು ತೆಂದುಕೊಟ್ಟಿತು.

24-2-2016 ರಂದು ಎಂ.ಎ.ಜಿಯಚಂದ್ರ, ಆ.ನೆ. ಉಪಾಧ್ಯೇ, ಡಿ.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಚಾಯ್ ಮತ್ತು ಎಂ.ಜಿ ನಂಜಂಡಾರಾಧ್ಯ ದತ್ತಿ ಶಾಯಿಕ್ರಮದಿಯಲ್ಲಿ ಡಾ ಎಸ್. ಪಿ. ಪದ್ಮ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು “ಯಶೋಧರ ಕಥಾನಕಗಳು” ಎಂಬ ವಿಧಿಯದ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ನೀಡಿದರು.

